

Οι Χαιρετισμοί του Τιμίου Σταυρού στην Κάλυμνο

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Την Κυριακή 19/3/2017, τελέστηκε στον Ιερό Ναό Αγίου Χαραλάμπους Καλύμνου, ο Κατανυκτικός Εσπερινός της Γ΄ Κυριακής των Νηστειών, στον οποίο χοροστάτησε ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Παΐσιος, παρουσία του Ιερού Κλήρου και πλήθους πιστών.

Πριν το τέλος, ο Μητροπολίτης, ανέγνωσε τους χαιρετισμούς του Τιμίου Σταυρού και στη συνέχεια πραγματοποίησε ομιλία με θέμα : «Το Πανσεβάσμιον Ξύλον», Ξύλο και Ξύλο.

Φωτογραφίες : π.Κ.Σμαλιός - Κλεάνθης Μαρτίνος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΤΟΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ

Πατέρες και αδελφοί μου

Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως σήμερα και η Εκκλησία μας προβάλλει στο μέσο των Ναών τον Παμμακάριστο, τον Πανσεβάσμιο, και Ζωοποιό Σταυρό του Κυρίου μας, με σκοπό να μας ενισχύσει στον πνευματικό αγώνα μας στο μέσο της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής, και ψάλλει «Τον Σταυρόν Σου προσκυνούμεν Δέσποτα και την Αγίαν Σου Ανάσταση δοξάζομεν».

Στη Θεία Λειτουργία το πρωί ακούσαμε το ευαγγελικό ανάγνωσμα του Ευαγγελιστή και Αποστόλου Μάρκου (κεφ. Η - στίχοι 34 -38 κεφ. θ- στίχος. 1).

«Είπεν ο Κύριος, όστις θέλει όπίσω μου ελθείν, απαρνησάσθω εαυτόν και αράτω τον σταυρόν αυτού, και ακολουθείτω μοι», κ.λ.π. Δύο φορές το χρόνο διαβάζεται η ευαγγελική αυτή περικοπή που ακούσαμε σήμερα, την Κυριακή μετά την ύψωση και την σημερινή Κυριακή.

Το Ευαγγέλιο είναι ένα, μα είναι πολύπλευρο και πολύπτυχο. Κάθε φορά μπορούμε να το βλέπουμε από άλλη πλευρά και να αποκαλύπτουμε καινούργια πράγματα. Αυτό είναι ζήτημα κάθε φορά δικής μας διάθεσης.

Κατά πώς το ρωτάμε κάθε φορά, το ευαγγέλιο μας απαντά. Η αποκάλυψη του Θεού στις γραφές, όσο πιο πολύ μιλάει μέσα μας, τόσο και πιο πολύ μας φανερώνεται.

Σε κείνους που δεν πιστεύουν το ευαγγέλιο είναι «κεκαλυμμένο», πάει να πει πως ο Θεός αποκαλύπτεται σ' εκείνους που ανοίγουν τα μάτια τους και επιζητούν την σωτηρία της ψυχής τους, δια του ευαγγελίου. Με όσο πιο καθαρά μάτια βλέπει κανείς τα πράγματα τόσο πιο εύκολα γνωρίζει την αλήθεια, γνωρίζει το ευαγγέλιο της σωτηρίας του.

Με όσο πιο καθαρή διάθεση και προθυμία ακούμε το λόγο του Θεού, το ευαγγέλιο, τόσο καλύτερα και τον καταλαβαίνουμε. Εκείνον πού είπε «εγώ ειμί η άμπελος η αληθινή και ο Πατήρ μου ο Γεωργός εστίν». Αν προσπαθήσει κανείς να εξηγήσει το ευαγγέλιο ως φιλόλογος, δεν θα το καταλάβει, δεν θα το κατανοήσει. Μα και ο θεολόγος εάν το εξηγήσει με τον δικό του τρόπο, ίσως να το παρερμηνεύσει. Η θεολογία δεν θα πεί να ξέρεις θεολογικά.

Η Θεολογία δεν είναι επιστήμη και γνώση μόνο, αλλά κατά τον Γρηγόριο τον Θεολόγο – η Θεολογία είναι τέχνη τεχνών και επιστήμη επιστημών – είναι δηλαδή πίστη και αγιοσύνη.

Αν ο Ιησούς Χριστός ξεκινούσε με σκοπό να κηρύξει εύκολα και ξεκούραστα πράγματα δεν θα έλεγε όσα ακούσαμε στο σημερινό ευαγγέλιο. Ο Χριστός δε θέλησε ποτέ να καλοπιάσει τους ανθρώπους με γλυκόλογα, για να κάνει οπαδούς.

Οι οπαδοί του κόσμου τούτου είναι για να φωνάζουν στους δρόμους, στις πλατείες και σήμερα στα χαζοκούτια τις τηλεοράσεις για τους αρχηγούς τους. Οι πιστοί όμως που πιστεύουν στον Κύριο της Δόξης Χριστό, φωνάζουν και λένουν – τον Σταυρό σου προσκυνούμεν Δέσποτα και την Αγία σου Ανάσταση δοξάζομεν.

Φωτογραφίες : π.Κ.Σμαλιός – Κλεάνθης Μαρτίνος

Αυτό το κήρυγμα του Σταυρού, μπορεί κανείς να το κάνει απλό και πρακτικό; Ο σταυρός είναι σταυρός. Όσο κι αν το ομορφύνουμε, ο Σταυρός παραμένει το ματωμένο ξύλο, το θανατικό όργανο, το σύμβολο του χρέους, της αυταπάρνης και της θυσίας.

Δεν κερδίζει κανείς τίποτε και λέει λόγια στον αέρα, όταν θέλει να παρουσιάσει το κήρυγμα του σταυρού για εύκολο πράγμα. Το πιο προσωπικά υπεύθυνο, το πιο άξιο και το πιο ηρωϊκό είναι να σηκώνει κανείς τον σταυρό του και να πεθαίνει για τον Χριστό και το ευαγγέλιο.

Να πεθαίνει κανείς, όχι για να ωφεληθεί ο Χριστός, μα να ζήσει κανείς, εν Χριστώ Ιησού. Αυτή είναι άλλη μία διαφορά μεταξύ του οπαδού και του πιστού. Ο οπαδός φωνάζει και σκοτώνεται για τον αρχηγό του, ο πιστός όμως σηκώνει το σταυρό του για τη σωτηρία του. Ο Χριστός δεν είναι δημαγωγός, ο Χριστός είναι σωτήρας και λυτρωτής.

Ο λόγος για το σταυρό δεν ακούεται ευχάριστα. Όχι μόνο γιατί έρχεται σε αντίθεση με την φιλαυτία μας, την καθ' υπερβολή αγάπη και τον εγωισμό μας, μα γιατί στα μάτια μας και κάτω από την λογική μας ο σταυρός είναι σκάνδαλο, παγίδα στημένη από τον διάβολο και μωρία, ανοησία.

Ο μεγάλος Απόστολος Παύλος έγραψε στους Κορινθίους: «Εκείνοι πού πιστεύουν μόνο στις αισθήσεις τους, αυτοί θέλουν να δούν σημείο. Κι εκείνοι πού έχουν εμπιστοσύνη μόνο στο μυαλό τους, αυτοί ζητάνε να βρουν σοφία, «ημείς κηρύσσομεν Χριστόν εσταυρωμένον».

Σ' αυτά τα λόγια του Αποστόλου συνίσταται όλη η αλήθεια του κηρύγματος, όλη η πίστη της Εκκλησίας, όλο το δράμα της ζωής του πιστού. Γιατί αλήθεια, είναι και δράμα και δοκιμασία η επί γης ζωή μας. Η πίστη είναι αγώνας και αγωνία. Ο σταυρός, είναι ηρωισμός και θυσία και σταύρωση.

Όταν λέμε πίστη κι όταν λέμε σταυρό, δεν εννοούμε την πίστη σαν ιδεολογία και το σταυρό σαν σύμβολο, αλλά τα ζούμε και τα δύο στην πράξη της σταύρωσης. Ο Χριστός σταυρωμένος για μας κι εμείς σταυρωμένοι για τη σωτηρία μας.

Τις αλήθειες αυτές όποιος τις καταλαβαίνει αλλιώς, ξεγελάει τον εαυτό του και νομίζει πως η πίστη και ο σταυρός δεν είναι σταύρωση και θυσία. Αυτός ο άνθρωπος βρίσκεται έξω από την Εκκλησία και πιστεύει ότι η αγωνία της σταύρωσης και ο πόνος της θυσίας είναι όλο και όλο κάρφωμα στο ξύλο. Μα δεν είναι αυτό μόνο.

Πολλοί καρφώθηκαν και πολλοί θυσιάστηκαν κι ο κόσμος τους τιμά για ήρωες. Ο Χριστός δεν μας θέλει σταυρωμένους μαζί του για να δείξουμε ότι είμαστε ήρωες, αλλά θέλει να σωθούμε, γιατί και Εκείνος, ο Οποίος «άπαξ δια παντός» σταυρώθηκε δεν είναι ήρωας, αλλά Σωτήρας του κόσμου και Λυτρωτής.

Το πιο σκληρότερο κάρφωμα, κι ο πιο επώδυνος θάνατος, ο πιο αγωνιώδης αγώνας και η πιο αιματηρή πάλη είναι να ξεπεράσει κανείς τις αισθήσεις του και το λογισμό του.

Ο Ιερός Χρυσόστομος λέγει: «Όσοι αφιέρωσαν τον εαυτό τους εξ' ολοκλήρου στο Χριστό, νέκρωσαν τελείως κάθε κακή επιθυμία πού γεννιέται στη σάρκα για να καταστρέψει όλες τις ενέργειες της ψυχής. Ας ακολουθήσουμε και εμείς το παράδειγμά τους. Ας καταστήσουμε τα μέλη μας αδρανή προς την τυραννία της διαβολικής ενεργείας πού επαναστατεί εναντίον μας.

Ο άνθρωπος, ο κατ' εικόνα Θεού, πρέπει να πιστεύει ακράδαντα πως ο σταυρωμένος είναι ο Θεός, πως ο σταυρός είναι η κλίμακα για τον ουρανό, και πως η σταύρωση κάθε ανθρώπου είναι η σωτηρία του.

Πολλοί άνθρωποι θεωρούν πως η σταύρωση είναι σωματικός πόνος, μα πιο πολύ είναι ψυχική οδύνη. Να πεθάνει κανείς δεν είναι τίποτε, μιας και όλοι θα πεθάνουν,

το πώς πεθαίνει κανείς είναι το παν, είναι το ζητούμενο στον άνθρωπο της κάθε εποχής.

Ο Χριστός είπε: «ένεκεν εμού και του ευαγγελίου». Κι είναι εδώ το όριο πού όταν το ξεπεράσει κανείς, νικά όχι μόνο τον πόνο του σώματος, αλλά και την ψυχική οδύνη.

Από δω και πέρα ο σκεπτόμενος λογικός άνθρωπος νικητής εισέρχεται στην ανάσταση, αγωνίζεται και δεν αγωνιά, αλγεί και δεν πονά, θλίβεται και δεν στενοχωριέται. Και όχι μόνο αυτά, αλλά και χαίρεται ως ο Ληστής, ως ο Πέτρος, ως ο Ζακχαίος, ως ο Τελώνης.

Παράδειγμα προς μίμηση ο άσωτος υιός, χαλινούς αποπτύξας τους πατρικούς, εγκαταλείπει την πατρική του εστία και φεύγει μακράν. Και όμως εις εαυτόν σηκώνει τον προσωπικό σταυρό του, μετανοεί και επιστρέφει στον πατρικό του οίκο και ξεπερνά τον πόνο του «αστάτω φρενί» σώματός του, αλλά και την ψυχική οδύνη που είχε αμαυρώσει την ψυχή του από το βάρος των αμαρτιών του.

«Αναστάς πορεύσομαι προς τον πατέρα μου, και ερώ αυτό πάτερ. Ἦμαρτον εις τον ουρανόν και ενώπιόν σου και ουκέτι ειμί άξιος κληθήναι υιός σου, ποιήσόν μεν ως ένα των μισθίων σου». Απόφαση εσωτερικής ανάστασης.

Ο Χριστός μιλάει για τον σταυρό του και τον ονομάζει φορτίο ελαφρό, η Εκκλησία προσκυνάει το ζωομύριστο ξύλο, τον Σταυρό του Κυρίου και ψάλλει: «Ω τρισμακάριστε Σταυρέ και πανσεβάσμιε, σε προσκυνούμεν οι πιστοί και μεγαλύνομεν αγαλλόμενοι τη θεία σου ανυψώσει. Αλλ' ως τρόπαιον και όπλον απροσμάχητον, περιφρούρει τε και σκέπε τη σή χάριτι, τους επι σοί κράζοντας. Χαίρε, Ξύλον μακάριον».

Ο Ιερός Χρυσόστομος μας λέει από τα βάθη των αιώνων – ξύλο και ξύλο. Το δένδρο του Αδάμ έφερε τον θάνατο. Ύστερα από την παράβασή του μπήκε στον κόσμο ο θάνατος. Το ξύλο όμως του Σταυρού χάρισε την αθανασία.

Εκείνο μας έβγαλε από τον παράδεισο. Αυτό μας ωδήγησε στον παράδεισο. Εκείνο για μια παράβαση, τιμώρησε τόσο πολύ τον Αδάμ. Αυτό (ο Σταυρός) εξαφάνισε τα μύρια φορτία των αμαρτιών μας και μας χάρισε την παρρησία προς τον Θεό. Είδετε, λοιπόν, την διαφορά του ενός ξύλου από το άλλο;

Φωτογραφίες : π.Κ.Σμαλιός – Κλεάνθης Μαρτίνογ

Πατέρες και αδελφοί μου, τελειώνω με τον Ιερό Χρυσόστομο να λέγει:

«Ο Σταυρός άνοιξε τις κλεισμένες πόρτες, και για τους προγόνους μας και για μας.

Ο Σταυρός κατήργησε όσα μας δηλητηρίαζαν.

Ο Σταυρός κατήργησε την δύναμη που είχε το κύνειο.

Ο Σταυρός γιάτρεψε τις πληγές από τα φαρμακερά θηρία.

Ο Σταυρός άνοιξε τις πύλες του Άδη.

Ο Σταυρός άνοιξε τις αψίδες των ουρανών.

Ο Σταυρός άνοιξε την είσοδό μας στον παράδεισο.

Ο Σταυρός κατέστρεψε το κράτος του διαβόλου.

Ο Σταυρός επέστρεψε και έσωσε την οικουμένη.

Ο Σταυρός εξαφάνισε την πλάνη, επανέφερε την αλήθεια, έκανε την γη ουρανό, τους ανθρώπους τους μετέβαλε σε αγγέλους.

Οι δαίμονες δεν είναι πλέον φοβεροί, είναι ευκαταφρόνητοι.

Ο θάνατος δεν είναι πλέον θάνατος, αλλά είναι ύπνος.

Όλα όσα μας πολεμούσαν ηττήθηκαν και κονιορτοποιήθηκαν.

Ο Σταυρός του Χριστού φαίνεται, ότι είναι πράγμα που σκανδαλίζει, αλλ' όμως όχι μόνο δεν σκανδαλίζει, αλλά και ελκύει».

Ο Χριστός είπε πως «η βασιλεία του Θεού βιάζεται» και αυτό θα πεί ότι ξέγνοιαστα και χωρίς να σηκώσουμε ο καθένας από εμάς τον ατομικό σταυρό, Βασιλεία των Ουρανών δεν θα γευθούμε.

Χωρίς σταυρό αδελφοί και πατέρες, Εκκλησία δεν γίνεται. Ο λόγος για τον σταυρό είναι πολύς και δυσερμήνευτος. Ο σταυρός είναι μυστήριο, και για το μυστήριο δεν μιλάμε, σιωπάινουμε, προσκυνάμε και ψάλλουμε όλοι μαζί.

«Τον Σταυρόν Σου προσκυνούμεν Δέσποτα και την Αγίαν Σου Ανάστασιν δοξάζομεν».

+ Ο Λέρου, Καλύμνου και Αστυπαλαίας Παΐσιος

****Επιμέλεια: Γεώργιος Ι. Χρυσούλης, Γραμματέας Ιεράς Μητροπόλεως***